

розділення влади, зокрема визначення її джерела – держави або народу. Відповідно, якщо вважати джерелом влади народ, то народне представництво – її законмірне вираження, зокрема і в правосудді.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.: станом на 04.04.2020 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 1-рп/2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2.06.2016 р. № 1401-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2.06 2016 р. № 14021-VIII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
4. Санакоєв. К. Провадження у суді присяжних / Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал. 2018. № 5. URL.: <https://nauka-online.com/ua/publications/yurisprudentsiya/2018/5/proizvodstvo-v-sude-prisyazhnyh/>.

Ключові слова: судова влада, кримінальний процес, кримінальне провадження, правосуддя, суд присяжних, присяжні.

Ключевые слова: судебная власть, уголовный процесс, уголовное производство, правосудие, суд присяжных, присяжные.

Key words: judiciary, criminal process, criminal proceedings, justice, jury trial, jury.

ВЛАДИШЕВСЬКА ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури*

СТАЖУВАННЯ ЯК ОBOB'ЯЗKOBA УMOBA HAБУTTЯ CTATYCY AДBOKATА

Адвокатура є тією правозахисною інституцією, яка відіграє ключову роль у реалізації права кожної особи на отримання якісної, професійно, правничої допомоги. Адвокати не зможе ефективно надавати консультації, представляти інтереси клієнта та виступати в якості захисника без проходження спеціальної підготовки, необхідної для отримання такого високого статусу.

Однією із обов'язкових умов для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні є проходження претендентом в адвокати стажування. Інститут стажування детально регламентований у ст. 10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність та Положенні про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Доцільність та обов'язковість такої стадії набуття статусу адвоката

підтримується представниками наукової спільноти та практикуючими адвокатами. Так, Н.М. Бакаянова розглядає стажування, як «наставництво та передачу досвіду, розуміння стажистом етичного підґрунтя професії, традицій та принципів адвокатури» [1, с. 268]. І.І. Задоя також розділяє позицію законодавця та відзначає, що «закріплення на законодавчому рівні інституту стажування є цілком виправданим, оскільки наявність в особи стажу в галузі права не завжди свідчить про наявність у неї практичних навичок, необхідних для здійснення адвокатської діяльності та її готовність самостійно здійснювати адвокатську діяльність [2, с. 121].

Якщо проаналізувати вказані нормативно-правові акти, які регулюють порядок проходження стажування в Україні, слід виокремити декілька ключових моментів: стажування є обов'язковим (звільняються тільки особи, які на день звернення із заявою про допуск до складення кваліфікаційного іспиту мають стаж роботи помічника адвоката не менше одного року за останні два роки); для допуску до стажування необхідно попередньо скласти кваліфікаційний іспит та отримати свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту; термін проходження стажування – 6 місяців; стажування здійснюється у вільний від основної роботи претендента в адвокати час; є платним; має на меті формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих у результаті теоретичної підготовки особи, яка одержала свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту, щодо її готовності самостійно здійснювати адвокатську діяльність з метою отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.

Досить цікавим у даному контексті є дослідження практики набуття статусу адвоката у тих країнах пострадянського простору, де стадії проходження стажування претендента в адвокати є обов'язковою для отримання права на заняття адвокатською діяльністю. Перш за все, слід відзначити, що у цих країнах стажування передую складення претендентом в адвокати кваліфікаційного іспиту, що є цілком обґрунтованим: під час стажування особа отримує професійні навички, поглиблює свої теоретичні знання, вивчає правила адвокатської етики під керівництвом досвідченого адвоката-керівника стажування і в якості підтвердження готовності до заняття адвокатською діяльністю самостійно складає кваліфікаційний іспит.

Так, у Молдові можна виділити 5 стадій проходження стажування особою, яка бажає отримати статус адвоката: допуск до складення іспиту з допуску до стажування; проходження іспиту з допуску до проходження стажування; допуск до професійного стажування; проходження професійного стажування; отримання документу, який підтверджує факт успішного проходження претендентом в адвокати стажування. Стажування триває 12 місяців під керівництвом адвоката-наставника є платним.

У Республіці Білорусь проходження стажування – від шести місяців до одного року (для претендентів в адвокати, які не мають трирічного стажу роботи за спеціальністю). Претенденти, які мають стаж роботи за фахом не менше трьох років, (в тому числі в якості помічника адвоката) до складання кваліфікаційного іспиту також повинні пройти стажу-

вання за направленням територіальної колегії адвокатів, але терміном від трьох до шести місяців. Процес проходження стажування умовно можливо поділити на три основні стадії: подання заяви про прийняття на стажування; проходження стажування; отримання документу, який підтверджує факт успішного проходження стажування та дає право на складення кваліфікаційного іспиту задля отримання статусу адвоката.

У Республіці Казахстан стажування також є обов'язковою стадією набуття статусу адвоката (але є певна категорія осіб, яка звільняється від стажування). Термін стажування, який триває від шести місяців до одного року зараховується до стажу роботи за юридичною спеціальністю. Стажування здійснюється також на платній основі – оплата за кожен місяць стажування встановлюється в розмірі, який не перевищує десятикратного місячного розрахункового показника.

У Республіці Узбекистан для набуття статусу адвоката потрібно пройти стажування, яке триває від 3 місяців до 2 років. Але, перед допуском до стажування претендент в обов'язковому порядку повинен пройти співбесіду в адвокатському формуванні з метою з'ясування причин, які спонукали його подати заяву про зарахування стажистом та встановлення загального рівня теоретичної підготовки. Слід звернути увагу на те, що адвокатське об'єднання, в якому стажист проходить стажування, є основним місцем роботи стажиста, а робота стажиста за сумісництвом забороняється. Вимога узбецького законодавця в частині заборони роботи стажиста адвоката за сумісництвом цілком виправдовує себе, оскільки стажист тільки так може успішно оволодіти професійними знаннями і навичками у всіх напрямках адвокатської діяльності, при цьому не відволікаючись на іншу роботу за сумісництвом. Після успішного проходження стажування видається рекомендація про допуск стажиста до складення кваліфікаційного іспиту.

Вище зазначене дає підстави стверджувати, що стажування повинно бути обов'язковою умовою набуття статусу адвоката, оскільки саме під час проходження стажування претендент в адвокати має змогу віч-навіч зустрітися із майбутньою професією, перейняти досвід адвоката-наставника та набути всіх практичних навичок, необхідних для самостійної роботи в статусі адвоката.

Список використаної літератури:

1. Бакаянова Н. М. Функціональні та організаційні основи адвокатури України : дис. ... д-ра юрид. наук ; 12.00.10 / Бакаянова Нана Мезенівна. – Одеса, 2017. – 395 с.
2. Задоя І.І. Проходження стажування особою для набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2014. Вип. 10. С. 119-122.

Ключові слова: адвокатура, адвокатська діяльність, стажування, набуття статусу адвоката.

Ключевые слова: адвокатура, адвокатская деятельность, стажировка, приобретение статуса адвоката, органы адвокатского самоуправления.

Key words: : lawyer, lawyer activity, acquisition of status of lawyer, lawyer internship.